

Waarom Omnium een unieke positie inneemt

Door:

Stichting Omniumscholen

Mevrouw Dorien Kok

Tjalk 28

1276EB Huizen

info@omniumschool.nl

035-8870567

Hier leest u een korte samenvatting van hetgeen in de navolgende pagina's uitgebreid staat toelicht.

Samenvatting:

Er is een trend van zogenaamde vernieuwingscholen. Wat zij gemeen hebben is een onderwijs-pedagogische visie waarin de brede (culturele) ontwikkeling van het kind tot unieke, verantwoordelijk, reflectieve en kritische deelnemer aan onze samenleving centraal staat. Binnen de vernieuwingscholen neemt Omnium een unieke plaats in, wat ons ook niet laat passen in de huidige onderwijszuilen. Wij menen dat het aanbod van Omnium completer en diepgaander is dan dat van de andere vernieuwingscholen. We beschrijven een vijftal facetten waarbij Omnium op een andere wijze handelt dan anderen. De optelsom van al die facetten maakt Omnium zeker uniek.

1. Omnium is completer omdat Omnium zich als enig **integraal kindcentrum** in Nederland richt op kinderen en jongeren van 0 tot 20 jaar. Omnium biedt een peuterspeelzaal, kinderopvang, voor- en naschoolse opvang, een basisschool en voortgezet onderwijs. De voordelen van een integraal kindcentrum zijn kort gezegd dat er één rode draad is en er geen kennis over het kind verloren gaat.
2. Omnium is een **brede ondersteuningsschool**. Wij streven ernaar om zoveel mogelijk kinderen passend onderwijs te geven. Door letterlijk en figuurlijk zoveel mogelijk drempels weg te halen. En door een systeem van vroege signalering en uitgebreide (externe) hulpverlening in de school te halen.
3. Wij geven van **onderwijs op maat**. Het onderwijs is geheel afgestemd op de ontwikkelings- en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Dit wordt bereikt door planmatig gesprekken te voeren met de leerling, de ouders en begeleiders van de leerling en de onderwijsresultaten continu te monitoren. Op basis daarvan wordt het onderwijsondersteuningsplan voor de leerling steeds ambitieus bijgesteld en wordt afgestemd op het kind. Er is flexibele doorstroming mogelijk. Ieder kind volgt onderwijs dat past bij zijn ontwikkelingsleeftijd en mogelijkheden. We bieden een gedifferentieerd aanbod en gedifferentieerde uitstroom. Deze aanpak is nog nergens in Nederland gerealiseerd.
4. We geven **kwalitatief goed onderwijs dat voorbereidt op leven in de 21^e eeuw**. Ons curriculum is omvattender dan gebruikelijk. De kerndoelen zijn het startpunt en het minimum. Kinderen hebben de mogelijkheid naar interesse extra vakken te volgen. En we besteden veel aandacht aan onder meer communiceren, divergerend en creatief denken, sociale vaardigheden, culturele vaardigheden, voorbereiden op de toekomst (21st century skills), mediawijsheid. Maar ook aan leren, leren. En we houden met onze informatieoverdracht rekening met hoe iemand leert, auditief, visueel, kinesthetisch,

bewegend of topdown. We maken gebruik van het International Primary Curriculum (IPC). Dit is een integraal, thematisch en creatief curriculum voor kinderen van 4-12 jaar. Het is onderlegd met een duidelijk leerproces met specifieke leerdoelen voor elk vak en speelt tevens in op een steeds kleiner wordende wereld door doelen voor burgerschap te definiëren. Het IPC is erkend door de onderwijsinspectie en het ministerie van onderwijs en wetenschappen.

5. Omnium voorziet als regioschool in een **uniek schoolgebouw**. Het schoolgebouw zal niet langer uit klaslokalen bestaan maar uit multifunctionele ruimten waar kinderen in grotere groepen kunnen samenkomen, alleen of in kleine groepjes kunnen werken. Onderwijs en opvang zal indien mogelijk buiten plaatsvinden. Het gebouw is gezond en autarkisch. Het gebouw heeft veel buitenruimte en ligt in de natuur op een locatie die een regiofunctie goed mogelijk maakt.

Omnium biedt een gedifferentieerd aanbod en een uitstroomperspectief op niveau. Bij Omnium zijn de talenten van de leerling leidend en gaan we uit van de kracht van elk kind. Dat zorgt ervoor dat we leerlingen afleveren die bewust zijn van zichzelf en gerichte keuzes kunnen maken. Kinderen die niet snel uit het veld geslagen zullen zijn, flexibel en innovatief. Klaar voor de toekomst.

Omniumschool is geen gewone school, maar dé school voor Passend Onderwijs.

Uitgebreide toelichting:

In de samenvatting staat in vogelvlucht weergegeven waarom Omnium naar onze mening uniek is. De samenvatting lichten we in het onderstaande toe.

Er is een trend van zogenaamde vernieuwingscholen. Wat zij gemeen hebben is een onderwijs-pedagogische visie waarin de brede (culturele) ontwikkeling van het kind tot unieke, verantwoordelijk, reflectieve en kritische deelnemer aan onze samenleving centraal staat. Deze pedagogische visie wordt vormgegeven in een didactische praktijk, in scholen en instellingen, die elk op hun eigen wijze werken aan de realisering van dit onderwijs, waarin de individuele leerling met zijn of haar eigen kwaliteiten en mogelijkheden richtinggevend is. Deze vernieuwingscholen onderscheiden zich hiermee van de zogeheten traditionele scholen, waarin de transmissie en reproductie van kennis en vaardigheden centraal staat.

In Nederland kan ongeveer 15% van de Nederlandse basisscholen aangemerkt worden als vernieuwingschool; in absolute zin gaat het dan om ongeveer 1200 scholen (van het totale aantal van rond de 6800 scholen). Binnen de totale groep van vernieuwingscholen zijn de Daltonscholen, scholen voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs, Jenaplanscholen en Montessorischolen in de meerderheid. Uiteraard zijn deze cijfers aan verandering onderhevig: nieuwe scholen besluiten tot de invoering van een bepaald onderwijsconcept, andere scholen besluiten (om welke reden dan ook) niet langer verder te gaan onder de noemer van een bepaalde vernieuwingsbeweging.

Binnen de vernieuwingscholen neemt Omnium een unieke plaats in. Wij menen dat het aanbod van Omnium completer en diepgaander is dan dat van de andere scholen. Elk van ondergenoemde facetten, doen wij (net even) anders dan de rest. Dat maakt ons op elk deelgebied al uniek. De som van de onder genoemde factoren maakt dat Omnium als instituut, een bijzondere plaats in het onderwijslandschap zal innemen.

1. Omnium is completer omdat Omnium zich als enig **integraal kindcentrum** in Nederland richt op kinderen en jongeren van 0 tot 20 jaar. Omnium biedt een peuterspeelzaal, kinderopvang, voor- en naschoolse opvang, een basisschool en voortgezet onderwijs. De voordelen van een integraal kindcentrum zijn kort gezegd dat er één rode draad is en er geen kennis over het kind verloren gaat:

Er wordt gewerkt volgens één pedagogische en één educatieve visie. Er is één regisseur, één manier van denken, één team. Opvoeden en onderwijs lopen in elkaar over. Kinderen leren elk moment van de dag. Er wordt een breed pakket van onderwijs, opvang, sport, spel en cultuur aangeboden. Er is een rijk dagprogramma. We willen toe naar één leerlingvolgsysteem vanaf dat een kind bij Omnium start, of het nu 0, 1 of 6 jaar is.

Er zijn doorlopende ontwikkelingslijnen. Zowel tussen opvang en school als tussen primair en voortgezet onderwijs. Hierdoor hebben kinderen de kans om zich optimaal te ontwikkelen. Dit maakt de kans op uitval en niet gezien worden minimaal. Dit is ook de reden dat Omnium bewust kiest voor het includeren van het Voortgezet Onderwijs. Dit brengt bijvoorbeeld ook met zich mee dat peuters die kunnen en willen leren lezen voor dit deel al kunnen doorstromen naar de

basisschool. Of andersom dat kinderen die nog behoefte hebben om te spelen daartoe ook de ruimte hebben.

Daarbij maakt deze vorm het voor ouders makkelijker om zorg en werk te combineren. Tijden zijn flexibel en ouders hoeven niet te rijden voor sport en andere activiteiten. Er is rijk aanbod op locatie aanwezig.

2. Omnium is een **brede ondersteuningsschool**. Wij geven aan alle kinderen goed en gedegen onderwijs op hun eigen niveau. We kunnen niet alles, maar we proberen wel zoveel mogelijk drempels uit de weg te ruimen. Onze zorg is gericht op het (vroeg) signaleren, wegnemen of beperkingen van belemmeringen van het leren of de ontwikkeling van het kind. We gaan daarin verder dan andere scholen; wij zien kinderen niet als probleemkinderen. Wij gaan ervan uit dat niemand zich volgens het boekje ontwikkelt.

Gedurende de schoolloopbaan van de leerling wordt er ook gebruik gemaakt van meerdere bronnen om een juist beeld van het kind te krijgen: resultaten in het leerlingvolgsysteem (Cito) en methodegebonden toetsen, leereigenschappen van de leerling, signaleringslijsten op meerdere gebieden en van bevindingen van externe zorgexperts.

Bij het signaleren kijken we eveneens naar de motorieke, cognitieve en de creatieve ontwikkeling. Is er bijvoorbeeld sprake van talent op die gebieden. Ook naar de zintuiglijke, emotionele, sociale, taal-spraak, aandacht-concentratie, ordenen-rekenen ontwikkeling wordt gekeken.

De signaleringsopbrengsten worden verwerkt in de leerling-dossiers/portfolio's. Deze zijn inzichtelijk voor de ouders en worden met regelmaat besproken.

Wij hebben voor de meest voorkomende dingen waar we met kinderen tegenaan lopen een protocol en hulpmiddelen klaarliggen. Dit zijn bijvoorbeeld koptelefoons en rustige werkplekken waar je je even kunt terugtrekken, fysiotherapeutische hulpmiddelen, voorleessoftware, extra makkelijk schrijvende pennen en potloden voor kinderen met reumatische klachten en nog veel meer.

De leerkrachten zijn niet op ieder probleem deskundig, maar we hebben een goede intern begeleider zodat een adequate begeleiding gewaarborgd wordt. Binnen ons onderwijs staat kwaliteit voor iedere leerling voorop.

Kinderen die om gezondheidsredenen gedurende kortere of langere tijd het onderwijs niet op school kunnen volgen, worden door de inzet van een elektronische leeromgeving begeleid. Kernonderwijs kiest voor eventuele (externe) hulp IN de school, indien mogelijk. Dit zorgt er ook voor dat een kind sneller gezien en geholpen kan worden. Verder hebben we korte lijn richting zorg en werken we wanneer nodig intensief samen.

3. Velen zeggen het, wij doen het. Het geven van **onderwijs op maat**. Er zijn meer experimentele scholen bij wie het kind bepaalt wat het leert. Het curriculum wordt bij deze experimentele scholen losgelaten. Bij de meeste vernieuwingscholen is het curriculum nog altijd het uitgangspunt. Bij Omnium is niet de stof of het curriculum is het uitgangspunt, maar het kind. Onze kracht ligt in het écht zien van ieder kind. We zorgen ervoor dat elk kind zijn talenten kan ontwikkelen. De kerndoelen zijn voor Omnium het startpunt en het minimum.

Ieder kind is uniek. Elk kind dat op school komt, brengen we helemaal in kaart met een zogenaamde 360 graden view. Wat zijn, zijn of haar: behoeftes, mogelijkheden, talenten. Wat is zijn of haar: zijnsluit, functioneren, achtergrond en geschiedenis. Deze factoren worden een bij de start op Omnium in kaart gebracht. Ook dit wordt in het portfolio opgenomen. Hierdoor bieden we ieder kind steeds een onderwijsarrangement op maat.

In tegenstelling tot andere scholen waar leeftijd vaak het plafond bepaalt, mag je bij Omnium groeien waarin je uitblinkt. We zien talent en stimuleren talent. Want kinderen die hun talenten mogen ontwikkelen, leren hun eigen krachten kennen en deze op de juiste manier kunnen en durven in te zetten. Kinderen leren letterlijk en figuurlijk stevig staan. Bovendien draagt talentontwikkeling bij aan het ontwikkelen van de ontplooiingskansen van het individu, en in het algemeen als investering in de toekomst. We hebben onze toptalenten nodig en moeten op internationaal niveau meedoen in de top (met het accent op een cognitieve top). Daarbij gaat het om alle talenten. Ook niet-schoolse. Voor goede sporters wordt het programma aangepast, voor goede muzikanten worden mogelijkheden gezocht zodat ze de vooropleiding van het conservatorium kunnen volgen. Voor goede ambachtslieden in wording proberen we stages al vroeg mogelijk te maken, zodat ze sneller door het mbo kunnen. Er is intensieve samenwerking met het vervolgonderwijs zoals mbo, hbo en universiteit zodat kinderen die daar klaar voor zijn alvast vakken kunnen volgen. Kinderen die extra tijd nodig hebben kunnen die ook krijgen en kinderen die nog niet schoolrijp zijn of langere tijd uit het schoolproces zijn geweest kunnen langzaam wennen en langzaam (opnieuw) – maar ambitieus op groei gericht – in het ritme komen, ook die worden ondersteund op een manier dat ze een goede opleiding krijgen en weer volwaardig mee kunnen draaien.

Kernonderwijs leidt op naar vermogen van het kind. Er zijn kinderen met bijvoorbeeld een rekendeuk en talenknobbel en andersom. Het kind past dan niet perfect in een van de onderwijsstromen, op sommige gebieden is er sprake van een niveauverschil. Een kind heeft normaal gesproken een diploma die alleen het minimum aan potentie en kennis laat zien, zeker met de nieuwe taal- en rekentoetsen. Op een Kernonderwijs school is het halen van deelcertificaten op een (veel) hoger niveau mogelijk en wordt er aan op- en doorstroom gedaan. Niet alleen bij de kinderen waarvan het wel zeker is dat ze het aankunnen – zij zijn al eerder opgestroomd, maar vooral bij de laatbloeiers, of de wat ongeïnteresseerde pubers die later beginnen met echt werken. Opstromen is altijd mogelijk. In de praktijk betekent dit dat een leerling bij Omnium examens kan doen op verschillende niveaus. Een HAVO-leerling kan dus enkele vakken op VMBO-niveau doen, maar ook op VWO-niveau. Omdat dit in Nederland nog niet is geregeld, zullen deze examens middels een staatsexamen worden afgenomen.

4. We geven **kwalitatief goed onderwijs dat voorbereidt op leven in de 21^e eeuw**. Ons curriculum is omvattender dan gebruikelijk. Het onderwijs in Nederland bestaat uit kerndoelen: er wordt voor het kind bepaald wat het leert. De kerndoelen en de referentieniveaus zijn een uitstekend startpunt om het onderwijs mede vorm te geven. Daarbij wordt de invulling van het onderwijs aangepast op de eigen leerstijl en onderwijsbehoefte van het kind. En aan de vaardigheden die belangrijk voor de toekomst zijn. In ons onderwijsaanbod lopen we voorop ten opzichte van andere scholen.

Een goede basis is belangrijk. De basis is: leren lezen, leren rekenen, schrijfonderwijs, begrijpend lezen. Daarnaast houden we rekening wat wij denken dat kinderen moeten leren om later een vliegende start te maken. Dat is onder meer communiceren, divergerend en creatief denken,

sociale vaardigheden, culturele vaardigheden, voorbereiden op de toekomst (21st century skills), mediawijsheid.

Wat zijn sociale en culturele vaardigheden?

In staat zijn om met mensen van verschillende etnische, sociale, organisatorische en politieke achtergrond effectief samen te leren, werken en te leven

Wat vraagt het?

Respect voor en kennis van algemene (en cultureel specifieke) omgangsnormen. (H)erkennen, respecteren en benutten van diverse standpunten waardoor samenwerking mogelijk is. Open mind, willen ontdekken. Van elkaar willen leren.

21st century?

Neemt aan belang toe, want de netwerksamenleving brengt veel diversiteit met zich mee. We werken steeds vaker en meer over (organisatorische en lands)grenzen heen. Kennis van jezelf en de ander is van belang om tot productief samenwerken en goed samenleven te komen.

Extra vakken: Als er ruimte voor is of behoefte aan is bij een kind bieden we de mogelijkheid tot het volgen van extra vakken. Deze passen we aan, aan de individuele behoeften. Er zijn keuzen mogelijk bijvoorbeeld op het gebied van talen, wetenschap, techniek, kunst sport, filosofie of denksport. Dat willen we onder meer realiseren door enthousiaste (gepensioneerde) vrijwilligers met onderwijsbevoegdheid aan Omnium te binden. Onderwijs kan op afstand plaatsvinden.

Wij leren kinderen leren. Leren is meer dan kennis opdoen. Leren is het verwerven van informatie en vaardigheden opdoen. Dit vergt een leerhouding, een attitude die maakt dat er kennis wordt ontwikkeld. Het kind ontwikkelt, samen met anderen, kennis die wordt gebruikt in het dagelijks leven. Om dit te realiseren maken wij gebruik van doelen en vaardigheden die passen bij het leren leren, het leren denken en het leren voor het leven. Dit wordt in het portfolio gebruikt om de leerontwikkeling van het kind te volgen.

Wij houden rekening met hoe kinderen leren. Heeft een kind een specifieke voorkeur voor een auditieve, auditief digitale, kinesthetisch of een visuele manier van informatie verwerken, of een combinatie hiervan of passen alle systemen bij het kind. Leert het kind ook versterkt vanuit de motoriek. Leert de leerling liever simultaan: inzicht en begrip – het in één keer zien van de oplossing of sequentieel: stap voor stap werken en iets uit het hoofd leren. Het is zeer belangrijk om te weten waar de leerstijlvoorkeur bij een kind ligt en daar op in te spelen. Dit voorkomt leerproblemen.

We maken gebruik van het IPC. Het International Primary Curriculum is een integraal, thematisch en creatief curriculum voor kinderen van 4-12 jaar gericht op de creatieve en zaakvakken. Het is onderlegd met een duidelijk leerproces met specifieke leerdoelen voor elk vak en speelt tevens in op een steeds kleiner wordende wereld door doelen voor burgerschap te definiëren. Het IPC is samengesteld met het oog op zowel hoge verwachtingen op het gebied van leren te hebben als ook om leerkrachten te helpen de lessen zo boeiend, actief en zinvol mogelijk voor de kinderen te maken. Het IPC curriculum geeft ook een internationaal perspectief; het helpt de kinderen verbanden te leggen tussen het geleerde en hoe dit toegepast kan worden in eigen land en kijkt tevens naar het perspectief van mensen in andere landen of mensen met een andere blik op de wereld dan henzelf. Het IPC wordt op scholen in meer dan 80 landen gebruikt. Het IPC is erkend door de onderwijsinspectie en het ministerie van onderwijs en wetenschappen.

5. **Ook de leeromgeving maakt deel uit van het concept Omnium.** Het schoolgebouw bestaat niet langer uit klaslokalen maar is een flexibel multifunctioneel gebouw. Er is een grote

ruimte waar de kinderen samen kunnen komen en er zijn plekken waar kinderen alleen of in kleine groepjes werken. Buiten halen we naar binnen door een veranda. Conform de buitenschool. Ook de opvang zal veelal buiten plaatsvinden. Dat maakt kinderen bewust van de leefomgeving. Onderwijs buiten bevordert de gezondheid en draagt bij aan de vorming van omgevingsbewustzijn.

Het schoolgebouw is duurzaam en ecologisch. We houden rekening met de eisen van de woonbiologie en willen een op alle fronten gezond gebouw plaatsen. We streven ernaar om het gebouw volledig autarkisch te laten zijn waarbij we bij voorkeur een surplus aan energie willen generen. Een gezond klimaat staat op de eerste plaats maar ook willen we bijdragen aan de bewustwording van de leerlingen en hen in dit proces betrekken. Bijvoorbeeld door het plaatsen van een waterrad of windmolen en deze zaken in te zetten voor educatiedoeleinden. Alle faciliteiten zijn toegankelijk voor minder validen.

Het doel is gebouw daadwerkelijk multifunctioneel te laten zijn waarbij de doelstelling steeds educatie blijft. Daarmee bedoelen we dat we het gebouw in willen zetten voor aanpalende activiteiten als bijvoorbeeld: zomerscholen, jeugduniversiteiten, kenniscentrum voor Kernonderwijs, exploratorium (=mini-science centrum) toegankelijk voor algemeen publiek, werkschuur, sociale werkplaats, kookstudio. We willen een koppeling maken tussen ambachtslieden die tegen vriendelijke tarieven een werkplaats kunnen huren en 'in ruil daarvoor' onderwijs geven of stageplaatsen bieden. Ook maken we graag gebruik van ouderen die kennis willen delen en de leerlingen willen begeleiden.

Belangrijk is ook de buitenruimte. Ruimte om te sporten, te bewegen en te spelen. Ruimte om te leren, te ervaren en te ontdekken. Daarom willen we voor Omnium een plek in de natuur kiezen. Een plek die bereikbaar is voor mensen uit de regio, want Omnium is een regioschool.

Conclusie:

Op het gros van de huidige scholen, en eveneens op de meeste zogenaamde vernieuwingsscholen functioneren de leerlingen op het niveau van de vakken waarin zij het zwakst zijn. Stel dat een leerling drie vakken op Havo niveau haalt en de rest op VWO niveau aankan, dan gaat deze leerling toch naar de Havo. Omnium biedt een uitstroomperspectief op niveau. Dat is niet eerder in Nederland gerealiseerd. Bij Omnium zijn de talenten van de leerling leidend en gaan we uit van de kracht van elk kind. Dat zorgt ervoor dat we leerlingen afleveren die bewust zijn van zichzelf en bewust keuzes kunnen maken. Kinderen die niet snel uit het veld geslagen zullen zijn, flexibel en innovatief. Klaar voor de toekomst.

Omniumschool is geen gewone school, maar dé school voor Passend Onderwijs.